Published and distributed under permit (No. 408) authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General

CHICAGO PUBLIC LIBRARY
JAN 25 1919

VOL. VII. ÉVFOLYAM. NEW YORK, N. Y. 1919 JANUARY 16. No. 3. Szám.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The only Hungarian Miners' Journal in the United States

206 East 9th Street — New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Hinzler, Editor—at 206 E. 9th St., New York, N. Y. Entered as Second Class Matter at the Post Office of New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Subscription Rates: United States and Canada one year $2.00. Abroad $2.50.

Ne ijedjünk meg.

Nem multak el a "jó idők." — Ámenet a háboruból a békés élapontba.

Angliában a munkások mozgalmának és 44 órai munkaidő alatuk hetvédett. Ezt nem azért kívánják, mintha az órákat tulsokat találnák, hanem csakkeresni akarják az ország ipari terméinek.

Érthetetlen az angol munkások türelme, mert hiszen Anglia is erősen megviselte a háborura és egyáltalában nem lehet Angliában elmondani, hogy tulprodukció lenne.

Egy ország különösen viszonyai azonos összfüggésben vannak a polgári élettel. Egy ország kevesebb nyersanyagot termel, akkor az ipara is kevesebb eszket fogyaszt, mint ugyanezekben a polgárunkak kevesebbel kell beérnünk. Ha kevés egy ország szénterméke, akkor az ipar is meg van bénitva, ami felhajtja az ipari cikkek árait azonnal megszünik az egyensúlyban, vagyis csak nehezen tudják kielégíteni szükségleteiket.

Amerika teljesen ellenkező helyzetben van ebben a kérdésben Angliával. Amerika türelemre van, hogy mind több nyersanyagot termeljen, hogy minél nagyobb legyen az ipara és minél gazdagabb legyen a lakossága. Ha pédéul nincs elég kereslet a szénre, úgy, hogy a kibányászott szenet nem tudják, felhasználni, hogy lásnak pár bányát, úgy hogy a bányának kiszivelnek lennek más iparban utánkét keresni, úgy hogy egyes iparok nagyobb erővel fognak dolgozni és úgy termésszem tibb egésze lesz szükségük. Ennek következtében tibb bányászt is fognak kérhóbb alkalmaz és lassanként az ipari kiegyöltjük a kerét bányákat.

Most itt is lezárták egy pár pár bányát, ami azonban ne legyen meg a bányászoknak. Amerika iparait áttornálja a háborus iparról a béke követeléseinek megfelelően. Természetesen ezt nem lehet elvégezni egyik napról a másikra és az átalakításnál szükségszerű egyik-másik ipar szenvedni-fog. De éppen azok az iparok fogják ezt megérezni, amelyek alapuan kivétek a régiekket a háboru alatt a munkáslétéj, vagy hogy tulajdonképpen nem tud-nagy kárt ezeknek sem a rövid jöhetnek.

Pár hónap leforgása alatt Amerika különböző iparágai újra a régiekre fognak szerezni és újra visszajönnek az alig multi "jó idők," amikor a munkások újra dolgozhatnak, szerezvezi csak akarnak és újra tömött lesz az erszényük.

Ugy hogy ne ijedjünk meg, hogy most egy kis munkaidő alatt vagy csonagyobb munkát kellett keresnünk.

Nagyon-nagyon kicsinjük testvéreink szerezteltjen meleg szoniánt a az ujévi fogadásinak küszöl ig el első helyen áll az, hogy igyekszünk a következő esztendőben még jobban és pontosabban szolgálni ki testvéreinket és minden tehetetlen az ő javukra dolgozni. Ezzel akarjuk szemmel azokat a szerezteltjen szoniánt is segíti igyekeztünk, amikket a bányászok bennünket megjutalmaztak és boldogoé lettek azokkal az ujév kezdetét. Nagyon meg lesznek elégedve ezzel az esztendővel, ha a végén is olyan egyetértéssel, szeretettel és jóakaratta allanak mellettünk, mint az ée kezdetén.

UJÉVI VISSZHANG.

Január első hetében, nap-nap után ugyancsak nagy csomagokat hozott nekünk a postás. Csomagokban voltak összekötve a levelek, amiket ezeken a napokon testvéreinktől kaptunk, hogy bizony egy egész nap is alig volt elég arra, hogy mind végigolvassuk. De végigolvastuk mindegyiket az első betűtől az utolsó betűig. Szívvel tudattak a magyar bányászok velünemjüket a Magyar Bányászlapról és örült a szivünk, mikor azt láttuk, hogy mindegyik testvérünk milyen igaz érzéssel szerzi a Magyar Bányászlapot, mert hiszen nehéz munkájuk közepette felrodtadogul vetteik magukonak, hogy leüljenek és megirják nekünk, hogy mennyire voltak megelégedve a mi munkánkkal. Tele volt minden levél dicsérettel, elismeréssel, jó kicsánggal, biztatással, jó igérettel. Többen ügyelmesettek is bennünket egyen dolgoztu, amiti kifejezőnak a lapban a multi esztendőben, de ezt is bocsánatkérésekkel, szeretettel és igaz jóakarattal tették. Teljesen lehetetlenség, hogy minden levélre válaszoljunk, mert nem ugyécnek ezt a munkát. Nem akarunk egyformán megirt nyomtatott köszönő leveleket küldeni ki, mert hiszen minden levélre külön-külön volna válaszunk, minden testvérnek külön szeretnénk egy pár csak nekí szóló köszönő szót küldeni, de hiszük, hogy testvéreink megértik, hogy az lehetetlenség. A naptár kiküldése is örömi munkával járt és az ujévet bizony még a szokottnál is erősebb munkával kellett köszönnünk.

Nagyon-nagyon köszönjük testvéreink szeretettelen meleg szoniánt a az ujévi fogadásinak küszöl ig el első helyen áll az, hogy igyekszünk a következő esztendőben még jobban és pontosabban szolgálni ki testvéreinket és minden tehetetlen az ő javukra dolgozni. Ezzel akarjuk szemmel azokat a szeretettelen szoniánt is segíti igyekeztünk, amikket a bányászok bennünket megjutalmaztak és boldogoé lettek azokkal az ujév kezdetét. Nagyon meg lesznek elégedve ezzel az esztendővel, ha a végén is olyan egyetértéssel, szeretettel és jóakarattal allanak mellettünk, mint az ée kezdetén.

UJABB CSALÓDÁSOK.

A napokban kiküldtek a magyar ujságok az Amerikai Magyar Liga végleges eleszmaládnt, és abból megláthatta mindenki, akinek szeme van, hogy mire költtöttek el a Hüség Liga pénzét.

Odaadták nagyrészt a magyar ujságoknak. Huszonnegyezer dollárbol nem kevesebb, mint tizennégyezer dollárt a magyar ujságok kapták hirdetéseirt.

Mielőtt a Liga eleszmaládnt kritizálnánk, az ismerősünket kell kifeznünk a Liga vezetőségének a portás-e leltárszmerekes számadásokrt, s minden amerikai magyar ember örömmel vesz tudomásul, hogy a Hüség Liga pénztárát tiszta kezekkel vezettik.

A vezetőség, — s különösen a Konta Sándor beszületességét nem is vonta senki egy percre sem kétségbe a mégis irtóczton csalódásnak olyanon minden gondolkonni tudó ember az eleszmaládnt.

Mi is volt az ez egész Liga? Miket is valtott celjainak ez a testület a hirdetésekben?

Kifejezni Amerika iránti hűségünket és hiánkat. Ezt a hadiköölcsön és a Vörös Kereszt támogatásán kívül azzal is megtettük, hogy hazamáinnak magyar ember tiszte a mulére a Hüség-jelenség.

De hát a többi célja? Hát az "amerikanizáláz", a bajban jutott magyarok védelme? Hát a többi szép cél, amiféle amugyis hirdetnek a Liga az ujságban? Ezek hová lettek?

Ezekre mennyit költtött el a Hüség Liga? Ezek hol maradnak az eleszmaládnt?

Ugy látszik, hogy erre semmi sem költtetik, tehát valószínűleg nem is csinálták semmit ebben az irányban.

De ebelegett, hogy a tagokból beszedett pénzt ügyesnére fordították volna, azétosztották azt a magyar ujságok közt és többet költtöttek el hirdetésre, mint szervezési uji-költtségekre, mint a mennyit az ésszerű szerint meg magyar egyletek költtenek el esztendőnként.

De hát miért volt erre szükség? Miért kellett ilyen aránytalanul óriási összeget költtöni a Liga-cek a hirdetésekre? Ez ha kellett, ha szükséges volt, hogy huszonötezer dollárbol tizennégyezret a lapok kapjanak meg, akkor talán a Liga nélkül kár lett volna azt is irni, hogy "hirdetni a magyar ujságokban."

A magyar ujságok nagyon megkeserítik a Hüség Liga eleszmaládnt. Es nagyon megfonják azt keserűnek az ezutánt hasonló mozgalmak is.

Mert ki irhat az ujságirói gyönörű vezetőkhez mától kezdve egy-egy mozgalomról, kiharatja a lelkét egy-egy jóakaratu ujságirónak valamilyen magyar ügy érdekében, mindig csak eszszonjón a Hüség Liga kenerii ín' az emberek szájába. Mindig azt fogják eventul gondolni az olvasók, hogy ezt a magyar mozgalmat is csak azért pártolják ugy a lapszerkesztők, mert a belőlyi pénz hatosan százalékkal hirdetésért akarjak megkapni.

Es joggal hiszik majd azt. Joggal lesznek gyanakvókká a lapok jóakarattban, ha egy ilyen péda esetben meg, ha a Hüség Liga eleszmaládnt ilyen szomora mezőfénnyelben tüntett fel kicéltnak eppik nagy dítnek.

Hát minek kellett annyi hirdetni a Hüség Lápinak? Vagy azt hitték a magyar ujságok, hogy szükségünk van a Ligára és azért irtek róla azt a sok cikket, vagy nem hitték azt.

Ha azt hitték, akkor nem volt jogunk magunkat annyi hirdetési kötelezni a e szerétlenjeink nem volt joga annyi hirdetést adni a lapok részére, ha meg nem hitték azt, akkor a hirdetéssel le hagyták bennünket tisztul.

Nem azt akarja a elik tárgynni, hogy szükségvolt-e a Hüség Ligára. Mert igenis szükségvolt. Örömmel látták annak megszülését és fejlődését, nagy reménykedel vártuk a bejelentett célok megvalósítását és nagyon nagy csalódánnt nézzük az eleszmaládnt, hogy a bevallott célokra egy óbolt sem költtötte el, ellenben a bevallet teljes hatjon százalékkal hirdetésre adták a magyar lapokonk.

De a magyar ujságoknak felelni kell érte, hogy miért támogatták a Hüség Ligát?

Azért-e, mert a lelkünmerettik parancsolta, hogy szükségünk van a Ligára, s ezek "szétosztó-nál" történt, hogy a pénz legnagyobb részét hirdetésrt ős kapták meg, vagy csak azért kellett nekik a Liga, mert a befolyó pénzt hirdetések czimén meg szétosztik kapnak.

A magyar ujságoknak ugyszintén ugyszintén kell az elitzni, hogy eltrulyák a eckinket, ha ösztönzik fiunk a dolgunkat.

Soha magyar ujság Amerikában nem védelmezi meg a lapokat az olvasókkal és az olvasók kötelessége hasonlóan erélyesebben, mint a Magyar Bányászlap.

De vannak dolgok, amiket lehet védelmezni. Es vannak dolgok, amiket nem tudna az Uristen sem kivédeni.

Az amerikai magyar sajtó diszkut követett el a magyarság, a sajtó olvasói ellen, mikor a Liga megalapítónak a hatvan százalékát a magyar részére hirdetésre, s a Hüség Liga szétosztóje bünösen gyönge volt az ujságokkal szemben a bünösen hanyag a kötszöttt célok meg nem valósításban.

Ha tizennégyezer dollárt költtöttek volna amerikanizálásra vagy ingyédelenre és háromezer dollárt hirdetek volnt el, akkor senki egy szót nem szólna.

De az eleszmaládnal nem lehet megelégedve egyetlen egy értelmes magyar sem, mert ebből csak a Liga vezetőségének gyönge-szégt, hanyagságát és a magyar lapok végtelen önzését láthatja mindenki.

A jövőben hasonló mozgalommál majd élére-be helenczünk a tapaj, hogy mire kiránjik a tagsági díjakat költení, ha ugyan akadnak meg majd, akiket akárminőjen szép cél érdekében megkapitatnak.

Es a jövőben majd arra is jobban vigyázunk a lapok olvasói, hogy a magyar ujságok tulajdonképen kit szeretnek olyan borzasztóan nagyon, a magyar emberekel-e Amerikában vagy azokonik-e pénzt.

Es ha a hondítóra-szerelem drámát hatnan százalékát mindig a lapok kivánják megkapni, akkor bajunan lesz magyar ember, aki bedül majd a szerelemnek.

Szégyenletes, arcpirító és botrányos az eleszmaládnál kötetszó gazdálkodás és szégyenlnie kell az ereddmnek minden ünfrynten magyar embernek, akinek valami köze volt az amerikai magyar ujságokhoz.

De elére is tüttekunnak az ellen, hogy az ugynevezett Nemzeti Nagybizottság, (az a bizonyos Pittsburghi Tizenháromon, akinek a munkájában a mult számunkban megírtuk, hogy mire nem bizunk) egyetlen egy cirás centet is elkülönös hirdetési célokra a magyar lapoknál.

Mert senki sem fogja a pénzét azért odaadni, hogy azt elhárosnek a magyar ujságokban és ezekért a hirdetésekértn vezér urak a sajét szemeljük részére szerezzék meg a lapok jóakaratát.

Es most sürgős czélszerű kötcetelnik az wrakt, hogy mi lesz a megmaradt kis pénzzel.

HIMLER MÁRTON.

Amerika haszna

Feltelenre Uncle Sam a mágia örökös erejét. — A vissszavándorlás kérdése.

Amerika nem ment tényleges nyereségekét a háboruba és a háboru diadalmas befejezése mégis meghozta a maga hasznát.

Amerika a háboru előtt az európai országoknak adósa volt. Sok iparban az európai országok vezettek és termésszesen sokkal nagyobb volt a behozatal, mint a kivitel. A háboru megszüntette ezt a helyzetet és most Amerika a hitelező és Amerika az az ország, amelyétől minden európai ország segítséget vár. Amerika érezte meg a legkevésbé a háborut, ami termésszesen, ezzel a tényleges háboru messze fölyt le. A legtöbb európai országnak szántó, legelő, mezőgazdasági, agyonütöldözött területei, gépusztított bányái, égőkemenczéi a városok. Ezeket mind hamarosan rendbe kell hozni. Tehát az európai országoknak a szükséttál is tekintettel is kell lenniök. Amerika viszont a háboru alatt alaposan fejlesztette termelőképességét, úgy hogy annak a termelőnek a nagy része, ami a háborubol volt szükséges, most nagyon keresett áru lesz az európai országokban.

A háboru előtt rengeteg amerikai pénz ment át Európába. Gazdag amerikaiak Európába mentek át nyaralni, tanulni és természetesen jó csomó amerikai pénzt költtöttek ott el. A bevándorottak állandóan küldtek összegű pénzt küldtek haza és az állandó visszavándorlás alatt is az idegenek pénzzel megrakodva tértek vissza Európába, úgy hogy amerikai pénzzel fizettek európai árucikkeket.

Ez a helyzet most nagyban megváltozott. A visszavándorlás valószínűleg korlátozva lesz és a nagy esztendő alatt, amig szünetel a visszavándorlás, sok bevándorolttak fordult olyan kolyeczére a helyzete, hogy minél más szándékban Európába menni, nem van tálja nagyon kivánatos. Ugyszintén a mult ősszel a háboru által létrehozott munkabörgeg, aféle Európában szerelve vissza a háboru keresvét és áldozatait.

Ugy halljuk, hogy a pénzkülldés is korlátozva lesz, ami termésszesen az az ember nem akarja, hogy egyszerre óriási mennyiségű pénzt küldjenek át Európába, hogy az az ember, hogy a bevándorolttak itt keveseb pénzt költtenének el, amit visszavonyitji ár egyes iparágak hanyatlásával és úgy munkanélküliséggel.

A BÁNYÁSZ NAPTÁRT

A kötött naptárak kiküldése most folyik, a vissza nem küldött naptárak meg fogjuk kapni, aki bekötve a kötést és szállítási költségekre az ötven centet. Lehet, hogy a postán egyik-másik naptár el fog kallódni. Ha valaki nem kapja meg, bérjük, értesítsen minket, hogy megrekonstruáljuk a postán s ha elveszett, ujat küldjünk. Mert ez az egyetlen alja-módja csak, hogy a naptárt minden bizonnyal megkapja.

MINDENKI MEGKAPJA

MI UJSÁG A BÁNYATELEPEKEN?

Nyugtalanság a bányavidékeken

Hogy egyes vidéken az utóbbi hetekben a munka gyengén ment, a bányásznak általában nyugtalanok és tébb hábon setrájkban lépnek.

A keményszén vidéken a bányásznak elégedetlenek, mert October hónapban nem lettek be-fizetve a munkáspénz bónusot, mint azt Dr. Carfield ígérte nekik.

Illinois bányászok el vannak keseredve a municiógyári munkaok ellen, akik most csapatosítjá jünnek vissza a bányásfeleket, holott most egyáltalában nincs szükség rájuk. gmikor pedig kelett volna, akkor nem jöttek be nem megmaradtak a jobban fizetők munka melett. Természetesen rossznak esik a bányásznak, akik a nagy szükség idejében bátorgnek voltak a munkájukban és nem hagyták magukat elkapartatni szinpadra és szónokolni a munkásokat és nem hagyták magukat elkapartatni szinpadra és szónokolni a munkásokat a munkáspénz ellen a munkásvidékeken munkát keresni.

Kentucky kelteti résztn a munkáserőrzők erősen dolgoznak. Pikeville környékén a bányatulajdonosok állítottag elhocsajtják a munkáserőket azokat, akik csak kornak az unionhoz, ugy Pikeville-ben a 17. kerület alelnókét és pár szervezőt lecsukták. Az utóbbi időben 2250 bányász fu petett be Kentucky kelet résztn az unionba.

Kentucky nyugati résztn Hopkins Countyban a bányatulajdonosok megkérték a bányászokat, hogy szerezzenek bele, hogy a munkaberet 5 centtel leszállítsák, mert kevés rendelés van és ezért nem tudnak termelni. Kentucky nak ez a rész szegvezetlen.

MUNKAHIREK

RÓNA ÁRMÁND a nyugati államokban.

Ertesítjük testvéreinket, hogy megbizottunk, Róna Armánd ur, aki eddig West Virginia fiókirodánk vezetője volt, jelenleg a nyugati államokban utazik a Magyar Bányászlap érdekében, a most Illinois államban dolgozik. Mr. Róna a Magyar Bányászlap régi, megbizható hű embere és testvéreink bennünket segítenek, ha Mr. Rónát támogatják munkájában.

Hellertown, Pa. — Itt is gyengén megy a munka az utóbbi hetekben, szerintem a bónusz miatt a munkásoket. A 600 kokszkemencéből alig ég 100. (6142.)

Shinnston, W. Va. — Tóth Pál testvér azt irja, hogy a munka itt jól megy.

Eldorado, Ill. Kovács Dezső testvér irja, hogy itt a munka gyengén megy és jelenleg elnézik szükség szerint munkásokra. Hetekint egy-két napot dolgoznak.

Harco, Ill. Itt a munka nagyon jól megy, naponta dolgoznak.

Nord City, Ill. Ugyancsak Kovács testvér irja, hogy itt is csak 3—4 napot dolgoznak az elmúlt hetben, de mindazonáltal a munka jóbban megindult és vesznek is fel mindenféle munkát. A sebesek 8—10 fős magas, a kovract pedjánkint 120 dollártól fölfelé megy, van aki 200 dollárt is keres. Különben minden Mr. Warner a manager, azóta a magyrok meg vannak elégedve, mert Mr. Wagner szerint a magyrok a legjobb munkaerők ugy látszik meri ezt a helyet a magyrokban. Házat és burdót is lehet kapni, mert mindenféle épitő 50 uj ház 4—5—6 shobiak.

Bányászokat keres az ALLEGHENY RIVER MINING CO.

JOHNSTOWN, Pa. Jeffersson County
SEMINOLE, Pa.
CHICKASAW, Pa.
FURNACE RUN, Pa.
CLARIONA, Pa.

A Pittsburgh Shaving Company vonal mentén

Seminole, Chickasaw és Furnace Run bányáinkban van munka és gyák ott munkát.

A sebes kőlapok magasága 4 lábtól 5 lábnak — szabadon vésnek minden tulajdonságban. Jó lovak, takarók, szénszedő szerszámok, bányák jól vannak felszerelve és van elegendő munkaerő.

Egy-kétszobás házak a bányászoknak vagy irjon a szupertendenstnek az alábbi pontok egyikéhez:

Allegheny River Mining Co
JOHNSTOWN, Pa.
SEMINOLE, Pa.
CHICKASAW, Pa.
FURNACE RUN, Pa.
CLARIONA, Pa.

vagy a következő czimre:
U. S. EQUIPMENT SERVICE OFFICE
Ha szomszédjai jönnek ide, hozza ezt a hirdetést magával.
(9444.)

Newhall, W. Va. Sitkó István testvér tudatja velünk, hogy a munka itt nagy gyengén ment le lehet szépen 6-tól 10 dollárig napotta. A magyrokat nagyon szerette és szivesen vesznek fel ujakat. A bánya igaz, kisés, de azért jardicsot fizetnek 85 centtel a kocsiért. Van a bánya delnyi és vagy gáz nincs, karbidf lámpát használnak.

Stanunton, Ill. Sényi Ferenc testvér irja, hogy a munka ezen a környéken gyengén megy nagyon szomorú vége ota. 2—3 napot dolgoznak bányénkint és nagyon kevés magyar van ezen a telepen.

Stone, Ky. Ignánsó Flórián testvér irja, hogy itt most kevés munka van, mert az kaz van beszáll tottak 84 centtel 76 centre, ramlen.

Springfield, Ill. Németh Gy András tudatja velünk, hogy itt is a kőrnyeken van körülbelül 18—20 bánya, de mostanában a munka itt gyengén megy. Pár bánya dolgozik mindennap, de van olyan is amely csak 3—4 napot dolgozik hetenkint. Munkát azért lehet kapni és Németh testvér szerint van is. Ugy szól Szabó testvérednek: akiknek filosofiájuk szerezte bányászpapirjuk van, vagy akik régi bányászok és van tudnak angolul hogy le tudjá tenni a vizsgát.

Vilder, Pa. Papp Lajos testvér irja, hogy it a munka megfelelően megy, mindennap dolgoznak és lovakat is lehet elég jól. A munkáriró emberek kétheteinkint 100 dollártól 120 dollárig keresnek. Rumban kárénkint 1 dollár van és ugyanígy van a gázfőzőgyen 7 dollár 50 centig fiestnek. A sebes 5 és 6 fős kőszét vátlásban van és van vág magyrok is denitt, csak nehéj jöllerben van szabet lövés, ahol a munka nem megy. Van tenyér alapjában van a helyet a magyrokonak. A megfiletési viszonyok olyanok, mint régebet. Most tudtk jó helyzet kétszélnek nyitni a Cinchfield vasútban és a tavaszra szélesig lesz munkáscsra. Más most is lehet munkát kapni.

— Joffre, Pa. Darabos Ferenc testvér irja, hogy a munka viszonyok elég jók. A bánásnak jó. A sebes 4—5 fős magas, sebet ekat, nehéj helyen tőbb, nehéj hásszerveznk erősen dolgoznak. Pikeville környékén a bányatulajdonosok állítottag elhocsajtják a munkáserőket azokat, akik csak kornak az unionhoz, ugy Pikeville-ben a 17. kerület alelnókét és pár szervezőt lecsukták. Az utóbbi időben 2250 bányász fu petett be Kentucky keleti résztn az unionba.

Kentucky nyugati résztn Hopkins Countyban a bányatulajdonosok megkérték a bányászokat, hogy szerezzenek bele, hogy a munkaberet 5 centtel leszállítsák, mert kevés rendelés van és ezért nem tudnak termelni. Kentucky nak ez a rész szegvezetlen.

Oman, W. Va. A Main Island Creek Coal Co. mostanában fejezte be az uj szkór épitését. Ugyanoda most kezdik el a munkát lehes tepen az uj Y. M. C. A. épülete is. Az uj épitéseknek 75 ezer dollárba kerülnek és a társaság igazán mindent megtett, hogy az épületet minél kényelmesebbé tegye a bányászok szükszére.

Welch, W. Va. Megirtuk egyik korábbi számunkban, hogy a Tiltsa van bányában két bányászt halva találtak. Valószinűleg nyilva nosságra kerül, hogy a gáz belemlött és a villanymotor szikrájától a gáz felrobbant és ugy tűt meg a két ember.

Evansville, Ind. Itt szerint a munkaügy nagyon szép. Ugy szólnak indítványozta, hogy alakítassa egy munkástanácsot, amelyben munkás és munkaadó egyaránt a munkáscsak vesz szerint a munkaügyben. Ez a tanácsot

Felel Bányász János

A nagy port vert hadakozás utolsó fejezete.

A Bányász János cikkei kapcsán, fölkavargott vihar ügyében újabban a következő leveleket kaptuk:

A december 19-ik számból olvastam, hogy egy nő igen mosott s Bányász János testvér fejét s annint olvastam a lapból, az azegy nő azzal fenyegette, hogy a tisztelt Bányász János testvérre gyúttal a Bányásznapról a cikkével szólt, akkor ő fog kifinni a jövőben az előfizetők táborából. Erről pedig a t. Bányász János testvér rövid idő alatt megint meg szóltul, ha valaki nem meg. A t. Bányász János testvér is elmondhatja, annint a sóban van: Síro hangját nem érti meg, Kinek huszam, minek huszam akkor kinek?... Erre meg csak azt akarom megjegyezni, hogy a zhasában láttam sok fiatal ember szerepelt, akik valamely urasalomnak napról-napra jármosókrészt hajtottak és mindegyik alatt megjő erős lát volt, mégis nekünk valamelyik ugy megbolitott, hogy tétlenül is esett. Hát akkor, amikor egy kétlábu emberi lény 3-3 betüt tudn tévesen tesa le a többi kőnek, akkor annyira kell kiabálni. Meg szólt-szólja, hogyha valaki valamit tévesen értelmez, hogy mérjőben bele nem ugrik az ártatlá kuba. Ösztönön mondom, hogy azértsinte és egyben törvendőnek is, mán a nő szemelyt is megkapnám egy jó hangoztatott szavazati jogot, mert a nő nemnek egy jó tömeg szóra megérdemlőnek, jobban, mint sok férfi, de azon nő, aki a Bányásznapi s 19-ik számában mosott a Bányász János testvér fejét, az olyannak a szavazati jogát is éppen annyira kellene óráskénd, mint a mérges kígyó csipesétől. Különben is nem is ellenfelem azon szemelyen ős szemely, akit a Bányász testvér fejét annyira mosta, de azt hiszem, hogy nem tévedek, ha azt mondom, hogy a Bányásznap eriteksebb szemelyt vezérlene el, ha éppen el kellene vezérlenem azt a bizonyos nőt, akit a Bányász János cikkén szólt. Ugyanis az iróknak azon állítást nem lehet kétséglen vonni vagy meghazudtolni, hogy mindig azon egyenek jónak tűnik és haragtanak, akinek nincs igazuk.

De ezzel szemben a sorokból azt következtem, hogy talán ős czimi ki akarnám segíteni a tisztelt Bányász János testvért, mert szülőt valaki mondnak, magam is megvagyok győződve, hogy erre a Bányász János testvér nincs szükszége, mert mielőtt a Bányásznap testvér éjen ilyesmére kikérné valakinek a tanácsát, ő maga egész karácsonton meg tud felelni, mert éppen ilyesmiből kifulyólag mindig olyan személyek hatjoranak leghamarabb, akinek kelvés czálad van itt és mégis hogy kompánitháznak iskól- vagy sajátháznak, de ha előrőkön nyavalyája van, csak piszkos a háza, ugy kivül, mint belül. A levélben egyes sorok ismerősnek, ezt nem azért irom, hogy talán ezzel a Bányász János testvért akarnám kisegíteni, hanem csak azért, mert olvastam azt a fejmosó cikket és ilyesmiből kifolyólag ős is rábbet mérnék, hogy ős olyan személyt szóljon meg, mint valakinek, de ős éppen már vélő. De hogy amiért ős szólt meg személyt, hogy kártortanitó nem lesznek.

Ifj. Bucsi István, Ramsay, Mich.

„Tisztelt Szerkesztő úr! Olvastam a Bányász János történetét, sajnos, hogy nem akar tőlünk! irni a Bányásznapja, pedig mindig jól ír, a legutóbbi jár kiváncsiával, de bizony annak az asszonynagnak sincs egy cséjnel nem tudom, hogy a Mojer testvérnek szemszögét, ugyik szerint, egyik sem ért a dolughoz. Egyik nem ért a tisztagatáshoz, mig a másik nem ért a házgépiséhez. Ős hát eve épitettem a házamat és ős tudja, hogy a Mojer testvérnek szemszögét szerint, mindkettő szemszögét szerint lattni, hogy melyik az a ház, melyre tiz évig nem kell kőltení többet.

Most már sok szerencsét mindnyájoknak, ugyszintén Bányász Jánosnak is.

Duna József, Throop, Pa.

BÁNYÁSZ JÁNOS VÁLASZA HIMLER MÁRTONNAK ÉS A MAGYAR BÁNYÁSZOKNAK.

Kedves Bányásztestvéreim!

Csak szépen, tisztességesen hallgattam és szépszerint a nekem érkezett levelket, amiket a Bányásznap hingesen továbbítottt. Gondolam, majd egyszerre fogom megtudni minden levelre, de igazán bolaszgattam a levelirást, mert ugy tűnődöttem azt szem lattam, hogyan kezjjem a válasznomat.

Amikor Himler testvér levelét olvastam, gondoltam azt hatásosnak hogy megnőhöket eleget tenni Himler testvérnek is, meg a magyar bányászoknak is. Himler testvér azt lírsni, hogy folytassam az irást, pár testvér levelét is megszólítom azt ném, hogy folytassam az irásimmal. Gondoltam, egy embernek a véleménye mig nem dinstő és a legokosabb lesz, ha megkérem a bányásztestvéreket, hogy aki megszólítja a fáradtságra irja meg a véleményét a dologról és azután a beérkezett vélemények alapján majd meg tudom fogom megszámlálni a többségi véleményt.

Azonban nem volt szükség arra, hogy ezt az ajánlatot tegyem, mert testvéreim megelőztek a szándékomban és tettek helyettem. És én most nagyon szégyenlem magamat, hogy ilyen gyorsan nem fogtam, de ezt nem szégyen szégbül tetem. Nem szégyellem én azt, ha arra kerül a sor, hogy be tesztvéreimnek az szégbül szégyenlem azt, hogy a bányásznapi szégyenlem azt, ha arra kerül a sor, hogy be tesztvéreimnek az szégbül szégyenlem azt, hogy a bányásznapi szégyenlem azt, hogy a bányásznapi szégyenlem azt, hogy a bányásznapi

HÉT NAP ALATT A FÖLD KÖRÜL.

A MULT HÉT KALENDÁRIUMÁBÓL.

WILSON MINT KORMÁNY-ELNÖK VESZ RÉSZT A BÉKETÁRGYALÁSON.

A Párisi Temps szerint Wilson hivatalosan indulta Clemenceauval, hogy a békeasztalnál nem mint államfő, hanem mint amerikai kormányfő akar résztvenni. Az Egyesült Államok alkotmánya szerint az elnök nemcsak az államnak, de a szövetségnek is a feje, s ő csak mint ez utóbbi akar szerepelni a békétárgyalásnál.

REVOLVERMERÉNYLET KRAMARE ELLEN.

Prágai hírek szerint egy 18 éves fiu Kramara miniszterelnöke több revolverlövést adott le Kramare sértetlen maradt. A merénylőt letartóztatták.

SZOCIALISTÁK VERESSÉGE BADENBEN.

Kopenhágai hírek szerint Badenben a nemzetgyűlési választások a polgári pártok győzelmével végződtek. Egy millió szavazat közül a független szocialisták csak 15 ezret kaptak és valamennyi jelöltjük megbukott.

A polgári pártok jelöltjei közül 73 képviselőt választottak, a többiegy szocialista jelöltjei közül harminckettőt.

MI TÖRTÉNT TROZKY ÉS LENIN KÖZÖTT?

A mult héten Moszkvából azt a szenzációs hírt táviratozták a gothenburgi Gazettének, hogy diktátorok kiáltatta ki magát Trotzky és Lenin ellen. Nikolaj Lenin-nek a letartóztatását.

A távirat szerint Trotzky és Lenin kiáltó, a bolshevikí reformokra vonatkozólag nagy ellentétek merültek föl. Trotzky egyébként azzal vádolta Lenin-t, hogy a mérsékelteket ki akart egyezni, holott Trotzky a rémuralom folytatásával s szélsőségeket hangoztatta.

(Ujabb hírek szerint jöttek a dologról s így a szenzáció valószínűleg nem is fedi meg a valóságosat.)

SOK ZAVAROT OKOZNAK MACKENSEN KATONÁI.

Budapesti hírek szerint Mackensen lemetzki hadserege is hosszájárul a magyarországi zavarok szaporodásához. A magyar hadtágok a német csapatokat oly gondatlanul internálták, hogy a katonák szerfelett szökdösnek haza Németországba. Mackensen azért kellett letartóztatni, mert sőt tulhevülése ellenére is a tömeges szökésektől. Bécsből Salzburgig az ember azokkal lassú tempóban haladhat. Ugyanígy szerfelett vali csapatokkal, a kik nincs fegyverük, de egyébként mindennel el vannak látva. Bécs utcáin is gyakran találni ilyen csapatokat.

SÉRV 7000 EMBERT ÖL MEG ÉVENTE

Hihetetlen szomorúan hangzik az ilyesmi az ujságban, de a tényt ugyanúgy megerősítik a szerb ujságok, mint ahogy a jelentést ugyanúgy megerősítik egy-egy

HALÁLOS VESZEDELEMBEN KARJAI KÖZÖTT

A siralmak országa lett Magyarország ezer sebből vérző földje

GÁTAT AKARNAK ÉPÍTENI A BOLSHEVIKI VESZEDELEM ELÉ.

Magyarország egyes részeknek megszállása.

Még mindig nincsenek érdemleges értesülések arra nézve, hogy a Magyarországhoz tartozó szomszéd majd meg és micsoda szikla határok kőt fog kelleni megbonolítani az új Magyarországnak. Annennyire a szárazföldnek az egyik oldalán az ellenséges szláv szomszédokkal kell lehet bánnunk az a különböző nemzetiségek jórészt nár mind rítettek a kezükbe azokat a territóriumokat, amelyeket igényt tartanak. A dolgok jelenlegi állapotja szerint, mint ahogy ezt most az illetőnek kommunizmus az egyik oldalon és nem lévén más erőt kalóbrez, egy-egy szárnyat szinte nagy vonalon kattona is elegyik hanta, hogy Temesvár, Marosvásárhelyt, Kolozsvárt Nagyváradot, Aradot, Szabadkát, meg Szegedet szinte.

A végleges döntés a béke-konferencia kezében van a nehezen lehető hogy a béke-konferencia tehjykalhatnak a döntésben, hogy mit szálltak meg a különböző nemzetiségek. Ugyanis Viszont tény az is, hogy a szövetséges nagyhatalmak egy szavára is elég lesz, hogy a szomszédok annnal abbahagynák a tolcsi megszállásokat. Mi lehet az az oka, hogy a szomszédok, a jugo-szlávok, szerbek és románok azvartalnul folytathatják a megszállásokat, jóllehet a végső döntés nincs meg? Ennek kell majd történnik olyan territóriekre is, amelyeknek a magyarlakta vidékekre nincs igénye, ezek

ROZSDA AZ ANYÁY-SARKANTYÚN

A Magyar Bányászlap részére irt eredeti regénye.

(Folytatás.)

Forradalom.

Mintha csak ágyut szólottek volna el és az ágyusáznak most a kis szoba négy falán kívül kellene elférnie. Úgy érezte az a vékány ember, aki megkövesült lábbal, megdermedt lélekkel állt körül az extrét, mintha megrepült volna az ég és fölötte szaggatódva robajlai, száz és száz gyönyörű villámot szikrázatva ki rajtuk dörne a mennyiket.

— Mi lesz most? — kérdezte Margit, aki legelőbbre jött magához.

Nem felelt senki. Se Altorjay, se Hausenburg. Szédőlés fogta, hánult minéjt szemmel dülöttek neki a falnak és látszott rajtuk: a fergetog most csaphatott rá a lélekre és ennek emésztő kétsége, ezer fölös lomtól kiöntött tántorogháznak most a gondolatuk.

Csak percek multán jutott Altorjaynak esztére, hogy Margit kérdezte valamit. Mintha nem is máshoz, de önmagukhoz beszélne, nyugtalan, megriadt összevissza-galaszat felette:

— Mi lesz? Hát istenem, mi lesz? Kivénynelnek majd egy pár regimentet és éles szurony-nyal fognak majd a nemzetnek mindenkinek, aki magosabban mer kláfiani. Az emberek oltban mindig a szolgák lelket hordják a melikusok mögött. Éljenek a lőporfüstöd s az eful a lélekszittik, ha a nagyurakra kellene ráordítanok. Hát mi lehet más a vége, mintha megi'f'ogják taposni a forradalmat. El fogják taposni, mint a hogy az ember sémjo, csáma'val szokott végig taposni a paráznon.

Hausenburg közbekiáltott:

— Ha ha a parázna már lángra kapott?

Altorjay lemondóan, keserű megadásal mondotta:

— Nem hiszek én abban.

Hausenburgból kiesattant az indulat, végigütötte a vér a testét, széttárta a karjait és jobra balkezdőtérjet — minthá próféta ihlet szállta volna meg — orditotta:

— De én hiszek a végnetben. Hiszek a nékben. Es hiszek abban is, hogy a Habsburgháznak most meg kell fizetni a utolsó órájuk. Hát mije marad még a magyar népnek, hogy most se merné elébajnai az ékelet. Hiszen nemcsak a gunyát, de még a bőrt is szurtak, szurtak, szurtak, szurtak, a vérét vették — hát mire várjon más. Hiszen'ha meg most se mer beszélni, utálhatók a lehet is kisontítják majd bélóle.

Altorjay nem mert kóbeszólni. Hausenburg — minthá szellőben beszélne — rajongó, mámoros megilletődottséggel folytatta tovabb:

— Ne hiszek a forradalomban. Hiszek a testvériszinben. Hiszek a vérben. A forradalmat most már se szuronynyal, se géppuskával nem lehet letaporni — a népek rátalálnak önmagukra, rátalálnak a szivükre és most már nem bánják, ha mindenik, amijük még csak van, rámegy a játékra. Es megláthjátok majd: nekem van igazam. A Habsburgok ugy szerteszét fognak futni, mint a patkányok, ha égő fáklyával vág kéjjéjik az ember.

A forró levegőjét, kifulladt melegű kis szobában csak egy ember ült nyugodtan a helyén. Bertelli. Pedig hát ő is szöknek, tálálta a bőrét és a szittlin szemeiben, ugy égette, ugy sütötte a testét, a teste minden porcikáját, mintha valaki eleven parazsat csusztatott volna a szőlőre. De ő tudta azt is, hogy most nem szabad kóbeszólnia, ha mindjárt nem egy, de száz millárdot is lenne azd. Ugy gondolta Hausenburgnak valami apostolra, akiből a szent meghiléttetési lázba beszél és bár egy szavát sem értette, hiszen magyarul folyt a diskurzus, mégis szentséghatást tett reá. Ugy hitte, ha most kóbeszól és azt kezdi sürgetni, hogy hát mi is lesz a pénzzel.

Margitnak jutott leghamarabb az esége, hogy Bertelli is ott van a szobában. Mindjárt angolra terelte át a szót a hogy végre vessen a tovább vitázná, ákharolta Hausenburgot, megcsókolta a szután, mint valami durcás gyereket, odavonta magához a diványra; s

— Fiuk, elég volt a politikából. Biztok ti csak a magyar népre, hogy mit csinál majd, mit nem. Attól ugyan nem lesz más a világ sors, ha ti most itt rekedni kábáljátok magatokat. Legtöbb ideje, hogy márczi diskurzijunk. Mr. Bertelli már sürgetett ugy, hogy nekí ugy szól: az legyen szabad szólna és csöndben kelljen csörgetnie a szebben a millárd.

Altorjay kendte nyitogatni a szemét, mint aki egy szót sem ért az egészből.

— Micsoda millárdról van szó? — Fordult Bertellihez. — Talán nekem is elárulnád pajtás a nagy titkot.

Bertelli tövirdi-hegyire most ujra elmondott mindent. De hogy a szavainak nagyobb nyomatékot adjon, mindéjtet el kellvette a szerődőt és előbb Hausenburgnak, majd meg Altorjaynak nyujtotta oda. Es ahányan voltak — mint egyforon a szódás az aranyborjut — olyan áhítatos ujongásai állták körül az árkus papirost. Kétszerhárommszor is végig olvasták, kétszer-háromszor is megdörsölték a szemeiket, mintha álomból ébredtek volna fel és most nem tudnák, hogy még mindig álmodnak-e vagy pedig már ében vannak.

— Hát most mi lesz? — kérdezte most Altorjay.

Ujra csak Hausenburg volt az, aki elébe bökte ki a választ.

— Hát mi más, minthogy urak lesszünk. Amerikai urak, gazdag emberek, akik minden reggel imádkoznj fogunk az Uristennek, hogy hosszú élet vezessék el. Milanban egy Bertelli nevű kölyök születtett.

Bertelli most közbevágott:

— En meg hálálkodni fogok, hogy két urat kiléktek az ostrák ármádiából és engem hozott ösze vetik a jó sorom. Mert most más megvalhatom nektek fiuk — amikor nektek szóltak arról, hogy pénzre lenne szükségem, akkor mar legalább két tucat bennetek ugyanígy vesztig pénzett és mindenhol a szemembe rohógtok. Ugyan ki lett volna olyan bolond, hogy egy borzas fiatal uálánra ezreket bízon, mikor még azt se lehetett tudni, hogy lesz-e a patentből valami vagy sem.

Es ahogy kölcsönösen hálálkodtak egymásnak — gondosan vigyázva a szavakra, nehogy megbántsák az egymás érzékenységét, — hogy szétbomlottak, onnétlen kiosont a szobából és néhány perc multva, anélkül, hogy a férfiak észrevettek volna a távozását — bárom tutélia lourral tört vissza. A palackokat odaállitották az asztalra, poharakat vett elő s azután rákiáltott az egymást élegető, résszasin kedvű férfira:

— Most pedig cainé legyen. Inni fogunk a nagy örömre. Koccintani fogunk a Bertelli egészségére.

— Meg a fortunáknak sikerére — szólt

ÜZENETEK A MAJNÁK TÁJÉKÁRÓL

LEVELEK, AMIKET A MAGYAR BÁNYÁSZLAP OLVASÓI IRTAK

Én a Bányászlappal meg vagyok elégedve, nekem nincs ellenemben semmi kifogásom.

Diviák József,
Toplín, V., Va.

Becses levelét megkaptam és melynek nagyon örvendek, hogy ön rólam is megemlékezett. Az igazat megirva, az összes lapok közöttt a legjobban a Bányászlapot szeretem, mert Önök rólunk, de önöknek inak. Mert avval a mindennapi cédulával nór tor. kigy van az ember, ami a többi lapoknál napirenden van. Maradok barátja

Ruzsa János,
Barberton, O.

A fő-fő-hibája bár-ja-nak-ja-nak nem akarom, hogy elmaradjak, mert nekem kedvelt lapom a Bányászlap és ezért itt küldöm az előfizetést.

Ambrus Toth,
Mercer, Pa.

Ami a tisztelt Hivelt az mult évi müködését illeti, arra, azt mondom, hogy aljon az ég Önnek erőt, egészséget és kitartást, hogy hosszu számos évekre lesszerzőtt folytathassuk munkáit ugy, mint a eddiken.

Shaffer Mihály,
Lewsville, W. Va.

Tudatos, hogy a Bányászlappal meg vagyok elégedve, nincs ellene semmi kifogásom, fogom pártolni mindig.

John D. Foffman,
Caretta. W. Va.

Ezzel a levellel küldök egy az előfizetőt, itt sémos, kerés a magyarság, most nem birok többet kapni, de ha minden bányász szerez egyet, akkor a Kúvetőnek is lesz kétszer olyan nagy lesz.

Dénes E. Pálfalvy,
Royalton, Ill.

Hogy a lappal meg vagyok elégedve, azt azzal bizonyítha-mo, hogy már 1913 óta olvasom.

Sepsi János,
Ethel, W. Va.

A Bányászlappal nagyon meg vagyok elégedve, hanem ahogy eddig kitartott a magyarok mellett és nagyon sok Magyar van a talaunl, legyen jó szivvel ezután is a magyarok érdekében és hiszem, hogy mi magyarok nem fogunk csalatkozni. Jó erőt és egészséget, és kívánom, hogy a jó Isten élessze legalább még 50 évig.

Sipos János,
Uniontown, Pa.

A lappal igen meg vagyok elégedve, nincsen semmi kifogásom ellene, igen jól van összeállítva, jól van szerkesztve, nincsen semmi fölösleg, mége a lap felülmúlja az összes lapokat, valamennyi van. Volt már nekem több lapom is és ez, többet ér valamennyinél, azért, hogy ez igazságos és beszélős lap, nincs benne semmi kifogásom az igazat megirja és hogy van, pártolja a szegény embert, mindenféle bitangoktól, csavargóktól megvédi, hogy is ő se fosszák a szegény embert a pénzéből. Akik erre a lapra hallgatnak, azok jól tesznk, akik meg nem hallgatnak, azok bánnak.

Bajtáth József,
Freeman, W. Va.

Hát ugyan mi kifogásom lehetne nekem egy olyan lap ellen, mint a Bányászlap, amelyet Ha irni akarnék róla, jónál egyetlen ugyse tudnék. Es én részemről azt az áldást mondom, megkockáztatni, hogy nincsen Amerikában meg egy olyan magyar lap, amely a Magyar Bányászlappal jóság tekintetben felveheti a versenyt; bizony mondom, — igaz szó. Es a Magyar Bányászlappal igen megvagyok elégedve, azzal a hozzáadással, hogy akárcsak nagyobb terjedelemben vagy pedig legalább kétszer annyi lenne belőle. De azért is meg vagyok győződve, hogy Hímlor Márton ur — ha soha nem lóttam, és mégis meg vagyok győződve, hogy a Bányászlappal egy kettőre napiapagi lesznek, ha a jó betűség meg volna hozva. De remélem, hogy hi a Bányászlap le nem tér arról az útról, amelyen idáig haladt, az sem késik tőle sokáig.

Gy. Németh András,
Springfield, Ill.

Tudatosn, hogy a munkásokat meg vagyok elégedve, nincs ellene semmi kifogásom, csak mindig egy munkáskölcsön a jövőben ne legyen, hogy sok szegény embernek ügyes-bajos dolgát kárójék fel.

Gribóczky Lajos,
Vintondale, Pa.

Előre is bocsánatot kérek, hogy netalán nem jól fejezem ki magamat, az iránnak nem valami nagy iskolám van, de azt azért szeretném tudni, el hogy egy pár sorban magyarbacsiálásemet ki ne fejezném a nak érhen kifejtett mondolkodásikert. Igazán nem tudtam volt a Magyar Bányászlap elmult évi munkája a azt hiszem, hogy az átlagon bányászok nagy lehetnek elégedve, t. i. azok, akik értik és tudják, hogy a tövises utnak a vége a legszebb. Tehát csak előre a kitűzött célért, hogy is mondta a mi kedves kálmánk: — inkább a fejem csunn szét, de meg nem hajtom.

M. P. Fülöp,
Charleston, W. Va.

— Bizony nekem nincsen semmi kifogásom a lap ellen, miért is volna, kedves Hímlor ur, mikor Maga egy igazságos lapszerkesztő, a magyarnak ebben a szép hazában mindenkinek meg mer irni, a hogy már igen sokszor olvastam kedves lapjából,

Molnár Ferenc,
Kulpmont, Pa.

— Kár, hogy csak magam vagyok itt magyar, a nyárson volt-kay gépész, de elszöltedett és ugy csak magam olvasom a lapot, ami az egyedüli szórakoztatóm, mert ma azt mondtam, hogy a Bányászlap a legnyilthab lap az amerikai magyarság részére.

Pathay Sándor,
Ocean Mine. W. Va.

Én már nem lóttgusom bányászban, de mindig visszavágyom oda és azért is tiszteltetet ős pártolásra vagyok a Bányászlap irányában, mikor az a bányászmp érdekit hirdeti és pártolja, csak ennyit akarok Önnel tudatni.

Kudnics István,
Warren. O.

Semmi kofogásom nincsen a Bányászlap ellen, sőt még dicsérette mégis elismerést érdemel meg. Más vélemenyét nem tudom, de én azzal nem is tördöm, csak azt vésem emlékezetembe, amit a Bányászlap hirdet a mediciná'ról, meg a telekhiskáról, meg az egyleti jogbirtokról, sth. munkásvérem hőmérőjét kaszkrul — ugy szólva a Magyar Bányászlap megakadályozza a magyar bányászok megromlását.

Kiss Mihály,
Charles, Pa.

Nagyon vigzakok, hogy a pénzt mindig idejére bekülöjem, mert nem akarok a lap miatt marattni. Továbbá tiszteletn az összes bányásztestvéreket és kérem, hogy ám csak tehetni, segítse elő Magyar Bányászlap szerkesztőségét, fudják már, hogy mivel.

Darabós Ferenc,
Joffre, Pa.

Ugy a szerkesztő urnak, mint alkalmazottjainak boldog jövőt és sok szerencsét és gyors kezet kívánok, hogy szerkesztőjük lehetnek azzal, hogy: Vigyázz testvéret, mert megy a vendég. Igaszt. Bizony, Szerkesztő ur, nagy hibával tartozunk Önnek sok bányászistvéreivel együtt, mert sok pénz a zsebben maradt, mert szerfelé is járnak hiénák, de az illetők mindig vettik a lapot és olvasták, hogy a Bányászlap nem tudatja-e már, hogy-ő utra kelt a bányászok felé. Másodszor minig tudtuk a bányaviszonyokat, harmadszor megtanultunk olvasni, mert hosszú sok magyar testvér, mikor kijöttünk, betűzött, mert ódahaza sokunknak csak akkor volt ujság a kezünkben, ha találtunk valahol. Sokan nem imertük a paragrafusokat, azt hittük, hogy azt ezik, de sokan évekig szinte bőrünk bőrünk szerint. Nekik köszönhetjük ezt? A szerkesztőségnek. Igaz, vannak sokan, akik azt mondják: — én mindig tudtam, hogy én mindenhez értek. Ezekét tiszta szivből kívánom a jó Istentől egy Himlor urnak, mint az összes alkalmazottainak boldog jövőt, és azt hogy mindig olyan szeretettel és hűséggel álljon a bányászokhoz és pártolja a bajban lévőket, mint eddig is tette és olyan szerencsével, mint Szilágy testvér megmentése.

Verőfi Imre,
Whitmans, W. Va.

Boldog uj esztendőt, szerencsét, erőt és egészséget kívánok az egész szerkesztőségnek, hogy továbbra is kitarthasson az itt levő összmagyarság mellett és ón azon jó szándékkal viszont szinten ki akarok tartani a tisztelt Szerkesztőség mellett, minthogy en mellettem ki tetszett tartani. En nekem nincsen semmi kifogásom a Magyar Bányászlap ellen, és meg is akarok maradni a lapolvasók táborában.

Dezk Pál,
Elkhart, Ind.

— Hogy a t. Szerkesztőség a multban együttesen és karöltve semmiféle nehéz munkától viszsza nem riadva, minden fáradtságot és kellemetlen szóviza, hibszés és szorgalmasan teljesitette munkáját, azt a t. szérkesztőség eléggé bebizonyitotta. Mindezek után kívánom, hogy az uj évben megujult erővel és szilárdan és egyértelmen kitartassú az összmagyarság érdekeit dolgozhassanak. Kívánok boldog uj esztendőt Himlor urnak, nagyszerű a kedves munkatársinak.

Bucsy István,
Ramsay, Mich.

— Igenis, nekem nincsen kifogásom a Bányászlappal szemben, szerem mindannyi magyar bányász tiszteltetted és szeretettel tartottuk a Bányászlap irání, mivel sok hajlott élete meg a magyarokat, de ha már valamely honfitárs bajba esik, a Bányászlap akkor is segítséget nyujtott és csupán szeretőjéhöl, amelyet egy magyar lap sem tett volna meg, ezáltis jó summa pénzére.

Duna József,
Throop, Pa.

kinke Hausenburg, akinek a gondolatai most ujra kerezstül lábaltak a tengert és oti nyargalitak valahol a forradalmi Magyarországig fölöttük.

— Igazad van, pajtás, — felelte vissza Bertelli. — Igyunk a forradalom sikerére. S haittunk igyunk még egyet a Magyar egészségére.

S ittak is. Az este vidám poharozgatás közt telt el. A három palack bisszy eldöntevésére bizonyult. Hausenburg mindéjtet le szaladt a sarki szalonba és ujabb üvegekkel tért vissza. A felkiik kitöntedett, a vérük cukkolásba hizergett: — Szerencsajtóhat mind a négyen és mintha valami édes, mámoros álomban találtak volna egymásra, nyitott szemmel, mégsz szopogatj azajtó álmodtak róla, hogy honnan ing ezután.

Pedig hát arról nem igen kellett ő modni. A pénz drága, szines kockákká rakta ki a lábuk alatt az utat és nem kellett félniök, hogy sár fröcsesen majd fölrubájkára. Bertelli már mámoros fölnek a pénzt és ahogy megalkudtak, meg is szerkoztatták rajta. Bertellinek a millió fontjait, ugy szólva, de Hausenburg a jellős másik felét osztottál fel egymás közt. Bertelli ugyan az szívesen pérlig vitáz okodott, hogy az hogy az igazság, hogy más harmadrész egyformán jóban a pénzből, Altorjay azonban a szájára tűtöt és nagy kedélyen kijelentette, hogy ha sokat ígrál, akkor az ujjait is fel fogja vágni. Bertelli az erős eltt azután az olasz is beadta a derekát.

A gyári munkának természetesen befejegzett. Fájó szivvel, nehéz lélekkel vették bocsut a műhelytől. Az öreg forman mig könyszetett is, olyan nagyon meghatotta a bucsu.

— Nagyon megszerettelek titeket, fiuk. Már azt is megszokottam nektek, hogy valaha vurak voltatok. A legjobb uton voltattok afelé, hogy belőletek is foreman legyen. De ugy se baj, igy is örülök a szerencsétekben. De azután ha gyárat csinálnak valahogy ne felejkezzetek meg rólam.

Kifelé jövet a gyárból, Bertelli mindárt neg is ígérte.

— Az öregnek igaza van. Csinálunk majd valami szép kis fogónak, hogy ugy szólva, hogy az testisé is legjobban megáll. Azután neki lázunk a munkának, pedig azontosak leszünk, nem fekszünk majd bele mindén pénzünkbel, csak a felével. Hátha nem akarál.

— Nem félek én attól, — vetette közbe Altorjay. — Akármihez nyulsz te, arszt lesz abból.

Meg is egyezték mindjárt. Majd hámasban esinálnak valamit, hiszen csak nem lehetnek munka nélkül. Előbb azonban meg nagyokat akartak mulatni. Mig a bőkbelyre nem áll, nem kezdenek semmihez. Legfeljebb csak jól élnek majd, nagyon jól.

Ugy is tudatták gizgető ahlyaiapatopstak az egymás sarkába az események. Hausenburgnak igaza volt — a nép tényleg bakharapott a Habsburgok torkába s kerezstül is lenyelni a gégéjtket. A forradalmat nem lehetett letaporni, az ujongó orditások kösöltt, halálos itésre emelt ütik — szóval a vérben, bujt volna meg bennük — egyetlen csapásnal vivegk kivertik a lelket a Hausenburgból. S igaza volt azt ban is Hausenburgnak, hogy ugy szerte szétfutottak, pint a patkányok, ha égő fáklyával üt azét kösöttik az ember.

Egy nap Altorjay valamelyik amerikai magyar ujságban azt olvasta, hogy Andrási főbereep a Hécsból való menekülés közben kibukott az automobilból s holtra zuzta magát. Altorjay rohant hasa, mint az erős csomagnak kezdett. Hausenburgnak ezinte sábálvánnyá meredt, nem tudta elképzelni, hogy mi történhetett Altorjayval, mire kitülj, hova akar menni.

— Megbolondultál, öreg. Csak nem akarsz minket itt hagyni— kérdezte Altorjay.

— De igen, — felelte kurtán Altorjay.

— Holnap utánam New Yorkba, onnan meg azt első hajóval megyek vissza Magyarországra.

— Hova a csudába mégy? — kérdezte Hausenburg, mint aki nem akar hinni a sitt fülelnek.

Altorjay most keményen a szemébe nézett és ugy ismételte meg, amit az előbb mondott:

— Megyek vissza Magyarországba.

(Vége következik.)

GYÁSZJELENTÉS.

A Himler Coal Company, Himler, W. Va.

részvényesei szomorodott szívvel tudatják, hogy

BIRÓ JÓZSEF testvér,

a hűségvonalban, Pa. bányában hirtelen meghalt.

Az elhunyt testvér szíveslelkűsége és munkaszeretete szívbe-szívbe és testvéri érzést a magyar bányászok iránti tetszésnek is bebizonyította.

A magyar bányászok vállalatának részvényesei és munkásai legyeltek fogják őrizni részvétszeretetét emlékét.

AMI A MEGÉRTÉST SEGÍTI ELŐBBRE.

Mindenki akarhatja biztosítani a munkásoknak panasszainak orvoslásére.

A Committee of Public Information magyar osztálya a kövezett cikk kiadásáre kért fel minket.

Milyen bizottságok lesznek, ott az orszag számos gyárában, bánya munkások esetleges felszerjli panaszait megvizsgálni, és amennyiben azok méltányosak, a jogosultak, azoknak orvoslásáról gondoskodni.

Egy Massachusetts államban bajszőnyi vállalat pl. a telep minden munkáson mühely bizottságot az illető fel, a melyeknek tagjai ezek munkások lehetnek, akik ritkán vállalnak más alapjón vezetik a bizottságokat. Ezen bizottságok elszökni egy egyszerű mühely bizottságot kapcsolnak, a melyek mik hatáskor a telep minden ügyeinek az illetőt, a melyek a munkáson és a munkások jóléte szolgálatban van.

A munkáskerülnek és szolgálnak a osztály vezetői és az együtteses mühely bizottsag egy elnöke, a pénztárnok a vezetőnek, a munkás szóvivőnek, a munkás panaszait rendszerint elintézik a amennyiben az lehetséges, ennek, a munkás az egyszerű mühelybizottsag elé vissz.

Egy New York állambeli nagy szálon telep a munkásszervezet szép egy mühely bizottsagot szervezett, a mely barátságos és megértő tárgyalásai után a munkás bérszámítás megszüntetésére hatta volna. A bizottsag létezése óta minden felmerülő panasz mühely elintézet nyert. Ennek a munka bizottságnak köszönhetik a munkás:

— A felső mindegyik osztályban egy mühelyelőjtőtt alakult ki, mely egy és tagból álló vegyes bizottsagot szervezett. A bizottsag minden panaszos ügyfelének. A tárnaság két mühelyben is megvalósítja bizottsagot egyszerűen tárgyalja és elintézi az esetleg felmerülő panaszokat.

A panasszokat irásban kell benyújtani az osztály képviselőjéhez. A képviselő az ellenmondásnak egyszer megbízatott a felmerülő sérelem orvoslásáról; sikertelenség esette a mühely bizottsag legkülönbözőbb tagjai hozza a tárgyat. Amennyiben ez sem lenne képes az ügyet kielégítő módon elintézni, a felügyelő bizottsag elé kerül a panasz, a mely azt a egy meghiúsítjával kérni. Amennyiben az a jelés is eredménytelen lenne, a gyár felügyelője vizsgálja meg a bejelentett esetet, mig végre az egy vélasztott bizottsag elé kerül, melynek határoza mindkét félre kötelező. Ez a vélasztott bizottsag az illető és pedig kettő a vállalat képviselőtelben, kettő a felügyelő bizottsag megbízottjaiból és az illő ennek a négy tagnak a vélasztása alapján.

GYÁSZJELENTÉS.

Szomorodott tagtestvéri szivel adom tudomásul, hogy a 25 osztályánál Tóth István tagtestvérünk elhunyt 1918. augusztus hó 26-án. Tóth-testvér a járulékot díjoszta lett.

E halálesetből kitolyólag felhívom a osztályok tisztikarának és minden tagtestvér figyelmét alapszabályunkra, melyek értelmében minden haláleset után 5 dollár halálesti díjat be kell fizetni. Kérem testvéreimet, hogy minnár fizet az egy dollár halálesti díjat legyenek szívesek beküldeni.

Marhatani tagtestvéri szeretettel.

Sipos Gyula, főirktár.
Box 420, Bayonne City, Pa.
Turek János, főelnök.

Szerkesztő üzenetek.

Egy elmaszinói cédulán, amin mi kiültik ki a Vilmos győzelme birtokára, laptunk egy levelet is. H. Dienes, aki szerint a bunyóért és 20 centet a naptárért. De a levélíró nem títa rá a nevét és ugy hát nem tudjuk a kért dolgokat kiküldeni. Kérjük az illetőt tudassa ezt.

A. J. Ethel, W. Va. A hadiszolgálatban vonatkozólag korábbi lapszámunkban bőveben írtunk. Biztosat még nem lehet tudni. Magyarországra egyelőre meg nem lehet kiküldni lapot, ha megjelyik az ut, az irat tudatni fogjuk.

Molnár Lajos. Kérjük szives türelmet, a kért dolgokat rövidesen megszerzünk. Nincs értelme, hogy a lapja tegyen üzenetet, mert a lapot sem lehet kiküldeni.

Nagy István. A magyarok Amerika polgárthorsujban vannak és ezért 1885-ben Magyarországtól eltelesme bennünket, ha magyarnak régi czimet.

Kérjük testvéreinket, hogy a lapunkat mindenkinek szerezzék meg, hogy egyik másik testvér nem kapja a lapot, mindjárt jöjik meg a levelünk is. Ugy levelet de is mét is, mert máskient nem tudjuk ellenőrizni.

HATALMAS FEGYVER A FEKETE GYÉMÁNT.

Az Egyesült Államok Tüzelőanyag Kezelő Hivatala (U. S. Fuel Administration) jelenti, hogy az Európában ösztelhető szénbánya olyan veszedelmes riörtetest ölttöt, hogy a bolshevizmus veszélyt fenyeget.

Egy kütön bizottsag, amely a helyzetet Európában tanulmányozta, ilyen értelemben tett jelentést az ottlévő hivatal vezetőjének, Harry A. Garfieldnek, aki vinszont a jelentést Wilson elnök elé terjesztette. Valóban szomorú minden orszag érei a szénhiányt, Olaszország és Svájc a legjobban terik azt. Olaszországban nincs elég szén hási tüzelőre és ugy hát ebben az évben ötös naponta negy órára volnak nem volt szabad gőzt használni a lakosok. Gázgyárak a rendes szénszükségletnek csak hattam százalékát kaptak meg. Nem hátosan igaziglik szénhiány szégtelinek csak tis százalékát, vagy kevesebbet kaptak. A fűszükséglet Olaszországban ugy hogy ban az illapotok nem sokkal jobbak. Belgiumban jelenleg elegendő szénszükséglet van, a szénszükséglet jelenti hagsulyozza, hogy az amerikai szénkivitel kiráríólag a szénszükséglet szénszükséglet jaktól függ. A hadiszelő orszagok kölcsöt egyedül Amerika nőtt vette szénternelőt a háboru alatt.

A háboru bebizonyította azt, hogy a szén nemcsak mélőbb tüzhertelen élezszükséglet, hanem a szénszükséglet egyik legfőbb A szénkiszélet nagysága bebizyat gyakorol az orszag kiarrendi alkalmazásra. A szénszükséglet alamok a háboru tartama alatt bőmyt szemvétek tüzélhanyagokkal szén Kerülő, szen fogunk-e az szén rópai népek a bére beállítval nyitlan tüzhösnek a szénszükséglet szénszükséglet szénszükséglet viemos feltünt fejét, ha a szénbánya következtében a gyárak és a kicsbetelen szénszükséglet tüzi üzemiket és a munkások erszi vesszik el munkásnak. A jelenleg szénszükséglet szénszükséges Svájcban ennek a helyzetnek lehetőségét nem ránjik el. Kurjuk más orszagban nem sokkal jobb a helyzet.

Európa kétségkívül szénhiánynak nés elő. Olaszország, Svájc, Norvégia, Hollandia és Svédország egyszáléwi szénnel szenet nem termel, mig Hollandia és Spanyolorszag szénternelése alig bár jelentéséggel. Anglia, Francia orszag. Belgium, Németorszag és a volt Osztrák-Magyar monarchia szénternelése ugy hogy szénhiánya ellentmondóak és megbíztathatlanok, de semmi esetre sem valhatnak meg, hogy szénhiánynyuk tul nagy.

KERESZTELŐS.

Bari Ándrás testvérünket felesége egy egészséges fiu. Ugy gyermekét ajándékozta meg, ki a keresztelőjére Lenke és Julianna nevet nyert. Keresztszülők voltak Németh Imre és neje, szülőanyja Bari Mária, Wharton, N. J. Az ujszülöttet Kovács Ferenc wharton magyar lelkésze keresztelte meg. Szülőket és gyermeket a többi gyerek után 10 éves szülőtestvér a kis finy.

HOL KAPHATÓ MUNKA?

A bányászok élettre nagy fontosságot tár, hogy olyan helyre menjenek dolgozni, hol a DÉNEK JÓK. A MAGYAR BÁNYASZSZÖVETSÉG ÚTJÁNK, a pályon egésszége lelkesszenek munkát és a munka munka tárcsátmint megfelelő szénekonl helyeken pályaszolgálatot.

**Hogy ez a munka megtörténhessen, ezért a szétszórt gépek kitöltő szoknak a bányászszövetséghez nevét, ahol bányászszükséglet van, a munkaszükséglet kitöltésére és a munkaszükséget kitöltésére és a munkaszükséget kitöltésére és a munkaszükséget

Munka, tisztesség, szabadság és önrendelkezés: ez legyen a jelszavunk, mert ez segít minket ebben a bolondságban is folyó.

SZERKESZTŐ: HIMLER MARTON
200 E. 9th Street, New York, N. Y. Telephone: Orchard 7788

MEGJELENIK MINDEN HETEN CSÜTÖRTÖK NAPJAN

MAGYAR HANYSZÁLAP

Az egyesült magyar bányászok az Egyesült Államokban.
Mint Szép Ős Hunnak

The only Hungarian Miners' Journal in the United States.
New York, N. Y.

Az egyesült magyar bányászok az Egyesült Államokba, melyhez bányásznak fiunak a bányásznak a bányásznak.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
200 E. 9th Street, New York, N. Y. Telephone: Orchard 7788

Előfizetési ár az Egyesült Államokban egy évre $2, félévre $2.50.

Becsülettel kell állnia a kötelességeit az amerikai munkaságnak

A történelem tanítja, hogy a háborúk és orszagtoboltak — a háborut kivévén — mindig nagy szokott lenni a kiadósságuk. Az olasz-török háboru után feltünnek sok olasz vándorolt ki Amerikába, jóllehet Olaszország egy gazdasági válsága is a háborut. A történelmet nem hazudoltatik meg a balkani harcok sem: olighoy eltűt a fegyverszü, a Balkánról, mindjárt megindult a nepedés dorkin Amerika felé. S nemcsak a leggyőzött Bulgaria utánja megübül bécen a kirándorlói, de a győztesen Szerbiából, Romániából is sokan, nagyon sokan hói a Görögországból is sokan, nagyon sokan kerekedtek fel, hogy miénhat — a elolvasban Amerikában — tanítanak az ujságok, hogy otthon hiába keresztek. A bécés elére és a jó sorra.

Érdekes ugyanja az amerikai magyarságnak a kérdés, vajjon a háboru után lesz-e kivándorlás Magyarországból vagy sem. Amiféle, hogy préditák akarmiféle lesz, mi azt hiszik. Mindjárt lesz. Mert pedig mégis kivándorlás lesz. Magyarország elveszítette a háborut és egy leggyőzött országnak más dorkinjaiban keserve a bolyeg, mig akkor is, ha nem kell olyan mondhatlan nehézségekkel birkózni, mint amilyenek az uj Magyarországy vállára nehezülnek. Háboru Magyarország vállára nehezülnek. Háboru győzött ugyan most, mint rettenetes terhekben igen vett él az uj Magyarország a régitől — a nagy terhek nagy adókat, penészes mázcsétenséget s ha kaval kenyeret jelentenek. Hiába fogják hát hozni a legszigorúbb törvényeket — tiszezrek s tizezrek fogják a kezüket venni a vándorokat, hogy megróbáljék, nem boldogulhatnának-e máshol jobban.

Sőt az sincs kizárva, hogy talán maga a kormány sem fog komolyabb akadályokat gördíteni a kivándorló elé. Magyarország háboru vérveszteége nem volt olyan, mint mint azt az ujsági perekben hitte az ember. A nőn munkaerő is számottevő munkaügyi tényező lesz. Az orszag határai erősen meg fogatnak szűkítni s az ipari orszagok ipari munkaerő iránt kerülő vidékekről minden bizonnyal nagy számban fog visszanázkodni a megcsonkitott Magyarország. Ez is munkaügy. Nincs tehát kizárva, hogy az Uj Magyarországy mérve — legalább is a most nagy szükséget — egyenlőnek eszközöljön egynemen kivándorlás lesz a kivándorlás.

A vándorutra készülő magyar termékenyen elgon vidékekre fog majd igyekezni, ahol lepkevadnak kell majd idegenek érezniu magát. S az igéret földje az ő szemében sem lesz más, mint Amerika. Szívesen számmal élnek már is magyarok Amerikában, ahol ej magyar jón hát Amerikában az testvére talál majd bennünk. Lesz, ahi segítse, lesz, ahi gyámolítsa — olighoz van Magyarországon emberek, akiknek ne lenne szakije — olighoz, jóbarétja — Amerikában. Ugyan nyálcsinczló tehát, mint az egyszerű, hogy a hoiluna vándorutra készülő magyarja legelőszőr Amerikára fog gondolni és ha Amerika meg fogja engedni a bevándorlást, ő szívesen is fog jönni.

Szó van nagyon róla, hogy be fogják tiltani Amerikában a bevándorlást, nagy kérdés azonban, hogy tényleg lesz-e valami a dologból. De ha nem tiltják be, bizonyszerint, hogy tényleg szerszámmal érkezik majd magyar jövevények Uncle Sam birodalma. Még kétszer is, ha megmenekülnek becsülettel. Jünni fognak, mert Amerika ma nagyobb, szodáltabb s hatalmasabb, mint volnha is volt a jünni fognak, mert bizonyára, hogy tényleg lesz-e valami a tiltani indulatban és abban bizakodnak, hogy az amerikai magyarság segítségével könnyebben élhatnának majd talpra Amerikában, mint máskül.

Az uj viszonyok nem fogják uj kötelességek elé állítani az amerikai magyarságot. Csak alrigtebbé fogják tenni, hogy éljünk már elvégre egyszer tengiszt a munkára és teljesítsük a régi kötelességeinket. Terentásnak rendel a közelítőnkben és az amerikanizálódnak.

Teremtsünk rendet az amerikai magyar hiszek pincén: — mióta fujjuk mór ezt a nótát és még mindig csak ott tartunk, ahol akkor tartottunk, amikor legelőszőr szólt tettünk rá. Ki kell építenünk a mi — különösen amerikai magyar — hiijóléti intézményeinket, meg kell szilárdítanunk az alapjukat, ki kell tágítanunk a kereteiket, hogy minél nagyobb tömegeket fogadhassunk be. Meg kell kereznünk az utját-utját, hogy egyszeges akaratlat, egyszegés akadtakeszüggel cselekedjünk, amikor arra szükség van.

Amerikanizálódjunk: — mióta hajtogatjuk mór a jó tanácsot s milyen kevésre van még fogantatja. Nem elég, ha a szivünkben érezzük az Uncle Sam iránti hűséget, de amerikai kell éltnoslunnk a gondolkozásban, cselekedetünkben és az az élet szükségében is. Jó amerikainak lenni annyi minthogy meg kell tanulnunk angolul és bele kell folynunk — nemcsak munkálkodni de polgári értéknünket, ember-voltunk nemes tulajdonságainkban sulgyval is — az amerikai közöttbe. A hitvitás magyar dicsőt szándékost se segíthetnek dicsőt az amerikai magyarság során, szándékot se szándékot szétbre az amerikai magyarság boldogulásint, mintha tudnak angolul és politikaling, társaselelting is próbálnak bendodni az amerikai tömegbe. Legjobb szándékot se segíthetnek angolul: — ismu gyuknak tartosunk ezzel, tartozunk cele az utánunk jöző magyarokak: és elősorban amerikai magyarok: — tartozunk így szerettetel ideit minket a kebelére és nemes szívvel, pártolóan nappelkisége az idő fiai számára nem biztosítat! Szívjuk szét, mint a mi számunkra. A szabadság és az ember lehosja a csillagszínes lobogó és hogy a szétszórtan vándorban bizonnsagai hozzátanunk meg alatta, azért mert a lány az jóban kell majd lázinnak. Mert pedig munkával, hűségyel s hűlés szeretettel.

Az orfeumi-énekesnő szeretője.

Akinek arra volt jó a forradalom, hogy elkiszathassan.

A pesti városparancsnok másfél millió koronát akart kapott. Talán még ki se ugrottak a hangszalai, hiszen rekedtre bőgte magát a kőtársaság élteteésen, — a kezei azonban minden bizonnyal máris ideje pénzek kinitt kotorásnak.

Azt hogy egy gazember-bál a kőtársaságai kormány pesti városparancsnokot czinált, semmi máznak, de annak a sistésnek a mámájára kell irni, melyjtől a magyar forradalom dolgozott. Nem igen volt idejük hozzá, hogy erkölcsi bisonyitványt kérjenek mindenkitől — mindenhova ember kellett, azokból az emberekből vágtak bele a szervezésbe, akiket éppen kéznél voltak. Azok az emberek, kiknek multjában kőtörülhetetlenül belepzeselte a maga bélyegét a régi rend, nem kellettek, de nem is kellhettek, hiszen nem kellhettek tudni, vajjon tényleg leszámolnak a multjukkal a nem lesznek-e a kőtársaság árulóivá — uj embereket kellett megszólítani, uj emberekre kellett minden pontra állítani, nehéz volt ez az uj emberek kiválott elkeveredett néhány gazember is. Ha egy orfeumi énekesnő szeretője lett a pesti városparancsnok, akinek azután nem is volt sürgős dolga, mindhogy ugyanez az énekesnő azonnal markoljon bele a rendelkezésére bocsájtott hivatalos pénzekbe.

S nagyon valószinű, hogy nem is a pesti városparancsnok az egyetlen gazember, akit kiemelt a kőtársaság-sorból a forradalom és a tömegek élére illitott. Akad majd több bátrap is — de épp nagy és fog hatni rólok is az Akarc, mint lebullott a pesti városparancsnok-ről. Akad majd kiadtlik áruló is, akad majd kiöltöttek erénnek is, — akadhatnak azonban olyanok is, akik fog verni a népakarat. Aminthogy lassan-lassan kő fogunk dőlni a sorból azok az üres fejű, szennyes lelkű, de ügyesszerű akarnokok is, akik — jó admatjuk hiszen, előre megszagolták, hogy mit van kesztűlben és egy állitak fel, hogy okvetlenül a forradalom vezető emberekké kezdjenek kellett emiatt, amikor arról volt szó, hogy a forradalom okaiban hibáztatott emberek ide is, oda is górcsőnek kell állitani. Minden nagy historikai megrázkódtatása a felszínre vet egy csomó gazember és egy csomó szemét — Magyarországon nem tértünk másként a biztosak lehetünk benne, hogy nem a pesti városparancsnok az egyetlen ember, akire rákerhetett olvasni, hogy gazember, — de akad majd a legelső sorokba tolakodott urak közöttt még több „polgártárs", akikről azután be fog bizonyosodni, hogy üzletet láttak csak a forradalomban a ha megtisztik őket, bármelyik perchen lehetnek elárulva a forradalmat.

Idő kell mindenhez, hogy kiforjon — idő kell ahhoz is, hogy az ujjásztelteti Magyarország élén tényleg egy igazi, erős ember kerüljön. Ez az idő azonban csak mámorban nem jön lehett nézni, hogy kit élel keblére az ember, kit nem — elég volt, ha éljent kiáltott a forradalom sikerére és mindjárt meg is nyitják előtte a szivek. A mámort azonban lassan-lassan a legforradalmibb lelkek is kialuszak és idő kérdése csak, hogy mind alkalázódjék a helyére, hacsak nem a helyére a Becsület emelte oda. Mert akkor igazán kár lett volna megesinálni a magyar forradalmat, ha Magyarország ezután sem a becsület lenne az évenyenlős előfoltjatok.

Vaz Amerikában egy szokás, jó szokás, szép szokás, nem árt, ha mindenki megtanulja az angol névet is. New Year's resolution. Ez annyit jelent, hogy az uj esztendőben amit igy kell angolul kimondani — nu jarsz rendesen. Jól teszsik, ha megtanulod ezt a szót és ha magunkévá teszzük ezt a szokást is.

Uj esztendő napján az emberek visszatekintenek a elmult esztendőre és őszinten megállapítják a hibáikat, tévedéseiket s azokat kerülni igyekszenek azok ellen a mindenkinek. Már most egy magyar kisemmadat kell idézننünk, hogy a maga kárán tanuj az ember. Ez ha minden ember tanulna a maga kárán, igazán sokkal jobb lenne mindenszinűt élnie.

Törekvő emberek, akik annyira igaszkodnak azon, hogy jobbak legyenek a szomszédjaiknál, szép fogadásokat tesznek. Persze ez csak egy ér valamit, ha azután meg is tartják az ő szavukat.

Nagyon szépen lenne, ha mi amerikai magyarok is megtörnénk az ujévi fogadásainkat, hogy talán elmaradnak egy és más olyan tulajdonságunk, amisktill tarkaszt az elmult esztendőben s amiktől bizony nem értana meg titisztiani ezt az esztendőt.

Czimszám mindenki számadása magával, az is nélgyszerűnek, csak egy magának, hogy senki se hallja, de igazán őszintesszegel, igazságosan, hogy ugyan ki az, akinek szemben kell majd elszámolnia az esztendőben elszámolnia az esztendőben és próbálja megmagyarázni magának, hogy miért és hogy rossz tulajdonságai idézték elő ezeket a hibákat. Próbálja meg mindegyik megszámolni az esztendőjét ezektől a „évedő-sektől, botlásokról ugy, hogy ottsa ki magából a rossz tulajdonságokat, tévés nézeteket. Mindenember ura a saját életének, tehát fontosnak mondhatjuk azt, hogy bely helyes irányba tereljük magunkat.

Minden ember tele van hibával, de ha van egy pár jótulajdonságunk, amilyen az őszinte-ség fontosnak mondhatjuk, és az bizonszerű, akkor a többi hibát tudjuk hamar megszabadulhatunk. Legalább is egy résztől. Ez is óriási jelentős. Mert az ember nagyszerű az ő szerint, az igazán hibás tanult, hibás volt a legelőszakb ember, teje szép és jó tulajdonságokkal, csak rabszolga szerű. Ha már a nagyszű is jó, emberi életet élhetnek, és van nagyon sok fekete, aki szorgalommal, szeretettel és igyekezettel kiküzdötte magának a megbecsülést és az emberi élettet. Vannak olyan szegény, szegény, de akiket becsülnek az emberek dacára annak, hogy a nógerek elnalti évszázs mig mindig ci Amerikában.

Ma már nem gátolja meg a jó szándékot az, hogy valaki szegény szban születtett. Minden embernek meg van lehőé-kevésbbé a módja abbon, hogy jobbá, nemesebbé tegye magát, hogy ismerjen és szlongítse a maga boldogulását. Tisztán czak az akarattól, az igyekezettől fogva a dolog.

Az ujévi fogadalmak és azok megtartása sokat segíthet minden emberi élethen. Mert a rossz tulajdonságinak azok, amik legjobban meggátolnak bennünket az előrehaladásban, az évenyenlős-ellesben, amiatt pedig magunk tőtjuk a hazamik.

Vegyük hát ét ezt a szép és jó szándékot a beszélőtt amerikai-ul és akkor ennek az esztendőnek a végén megállapíthatjuk, hogy egy fok nélyen magyarsi eredményt produkáltat, ha okok jöttudatunk voltunk ebben az ügyben.

Az-felejtsük el, hogy minden ember a saját szerencsejének a kovjesa.

BULGÁRIA KÉT MILLIÓ EMBERT VESZTETT.

Bulgária vesztesége a háborban a kiöltöttek: Elesett és eltünt 101.224; megsebesült 1.152.— Ez a szám nagyon sok. Tudjuk mindnyájan, hogy a Macedóniából való kivonulás alkalmával szenvedett szerencsétlenek, amikor rendkívül sokan meghaltak az éhségtől, kimerültségtől és influenzától. 90.000 bulgár katona pedig fogságba jutott. Szófáltam egyre terjed a foltos hagymás, fölég a szappanpaszk és fertőztésű szerekszek-fejes bilnya miatt.

A pittsburghi tizenhármak még munkához se látnak, már is igazságtalanságokat szenvedtek az ügyük a kedélyek. Egyelőre még csak szuszog a tizenhárom pittsburghi jelen, már is uj harcok lármája zug az amerikai magyarságban. Szent Isten, mi lesz itt, ha a pittsburghi uruk tényleg munkához látnak majd.

Egyelőre még csak az ujságok hasábjain folyik a csetepaté. Arról van szó, hogy kinek van joga az amerikai magyarság hadsorai közöttt a vezérkedéshez. Vannak hangok, melyek azt vitatják, hogy a vezérkedés joga a értelmiséget illeti meg. Ügyvédek, orvosokat, papokat, ujságírókat, művészeket, gyárosokat, mérnököket stb. tesznk meg, más hangok viszont a munkát tévelnek, hogy — czak értelmiség, az urak-nak többé semmi kérnni valójuk nincs a mozgalmunk élén.

Hát ilyenforman — a mi hitünk szerint — nem igazán helyes a kérdés. Bizonyosan van a ha, valakinek azért tűtnek a szájára, mert a négy elemi után nem ment inasnak, de a gymnázium tetejébe mig az egyetemre is el merte vinegni — szóval becsületesig azonban az is, ha valakit azért akarunk kinézni magunk közül, mert kérges a keze és nehéz testi munkával keresi a kenyerét. Csak egy szempont lehet mérvadó a vezérek kiválogatásánál: — a tehetség és a becsület szempontja.

Ebert, a jelenlegi német kormányelnök valaha tűmár volt. Ügyes ember volt, de azért mégsem tűmár azt követelné, hogy őt kormányelnöknek neveznék ki. Lloyd George, az angol miniszterelnök ügyvéd volt. Clemenceau, a francia miniszterelnök — szintén ügyvéd furcsa lenne, ha most törvényt hoznának rá, hogy a miniszterelnök csak ügyvéd vagy iró lehet. Nem azon fut az ember egyszerűen keresztül-kasul, hogy ő mit volt azelőtt, de a tudásuk, a tehetségük és becsületük emelte fel őket arra a polcra, ahol most állanak.

Láttunk mi már sok, nagyon sok esetet, okos, művelt munkásemberek hátrálnak-e a szavazás alkalmával, de találtunk munkások közöttt is gazembereket s tudtuk az urak közöttt is becsületes embereket. Ha nem a rátermettebb és becsületesebbet nézik, de akár azért ütik kő-vakuti kenőbő a vezérkedés jogát, vagy akár azért, mert nem végzett iskolákat — mind a kettő egyformán gonosz dolog s mindenre vall, csak arra nem, hogy az a gyilkos tulajdonságban lelte vetto jolnk mégát a koponyájkba.

Az amerikai magyarság már sokszor megégette az ujjait,— a vezérei miatt. De mindig azért, mert egyszer CSAK ezt, máskor azt a tulajdonságot tűzte ki az ember kösember.* A két szélsőség közöttt kapaszkodnunk mindig erősen megadtuk az árát a addig nem is lesz rend, amig a vezérek összeválogatásánál az ő szempontjait nézni, hogy — ki kicsoda a nem azt, hogy ki mit tud, milyen becsülettes. Ahogy nem jogcím a vezérkedésre az, hogy valaki "ur", ugyanúgy nem jogcím az sem hogy valaki "munkás" — a tehetségről, a becsületességet tsak mérvadó szempontul venni, mert csak a tehetségen s becsületes fordul meg, hogy valaki jó miniszterelnök lehessen, akár ügyvéd volt, akár munkás.

Amin kár lenne hajba kapni.

Kinek van joga az amerikai magyar közöttben a vezérkedéshez.

Vaz Amerikában egy szokás, jó szokás, szép szokás, nem árt, ha mindenki megtanulja az angol névet is. New Year's resolution. Ez annyit jelent, hogy az ujévben amit igy kell angolul kimondani — nu jarsz rendesen. Jól teszsik, ha megtanulod ezt a szót és ha magunkévá teszzük ezt a szokást is.

Uj esztendő napján az emberek visszatekintenek a elmult esztendőre és őszinten megállapítják a hibáikat, tévedéseiket s azokat kerülni igyekszenek azok ellen a mindenkinek. Már most egy magyar kisemmadat kell idézننünk, hogy a maga kárán tanuj az ember. Ez ha minden ember tanulna a maga kárán, igazán sokkal jobb lenne mindenszinűt élnie.

Törekvő emberek, akik annyira igaszkodnak azon, hogy jobbak legyenek a szomszédjaiknál, szép fogadásokat tesznek. Persze ez csak egy ér valamit, ha azután meg is tartják az ő szavukat.

Nagyon szépen lenne, ha mi amerikai magyarok is megtörnénk az ujévi fogadásainkat, hogy talán elmaradnak egy és más olyan tulajdonságunk, amiktől tarkaszt az elmult esztendőben s amiktől bizony nem értana meg titisztiani ezt az esztendőt.

Czimszám mindenki számadása magával, az is nélgyszerűnek, csak egy magának, hogy senki se hallja, de igazán őszintesszegel, igazságosan, hogy ugyan ki az, akinek szemben kell majd elszámolnia az esztendőben elszámolnia az esztendőben és próbálja megmagyarázni magának, hogy miért és hogy rossz tulajdonságai idézték elő ezeket a hibákat. Próbálja meg mindegyik megszámolni az esztendőjét ezektől a „évedő-sektől, botlásokról ugy, hogy ottsa ki magából a rossz tulajdonságokat, tévés nézeteket. Mindenember ura a saját életének, tehát fontosnak mondhatjuk azt, hogy bely helyes irányba tereljük magunkat.

Minden ember tele van hibával, de ha van egy pár jótulajdonságunk, amilyen az őszinte-ség fontosnak mondhatjuk, és az bizonszerű, akkor a többi hibát tudjuk hamar megszabadulhatunk. Legalább is egy résztől. Ez is óriási jelentős. Mert az ember nagyszerű az ő szerint, az igazán hibás tanult, hibás volt a legelőszakb ember, teje szép és jó tulajdonságokkal, csak rabszolga szerű. Ha már a nagyszű is jó, emberi életet élhetnek, és van nagyon sok fekete, aki szorgalommal, szeretettel és igyekezettel kiküzdötte magának a megbecsülést és az emberi életet. Vannak olyan szegény, szegény, de akiket becsülnek az emberek dacára annak, hogy a nógerek elnalti évszázs mig mindig ci Amerikában.

Ma már nem gátolja meg a jó szándékot az, hogy valaki szegény szban születtett. Minden embernek meg van lehőé-kevésbbé a módja abbon, hogy jobbá, nemesebbé tegye magát, hogy ismerjen és szlongítse a maga boldogulását. Tisztán czak az akarattól, az igyekezettől fogva a dolog.

Az ujévi fogadalmak és azok megtartása sokat segíthet minden emberi élethen. Mert a rossz tulajdonságinak azok, amik legjobban meggátolnak bennünket az előrehaladásban, az évenyenlős-ellesben, amiatt pedig magunk tőtjuk a hazamik.

Vegyük hát ét ezt a szép és jó szándékot a beszélőtt amerikai-ul és akkor ennek az esztendőnek a végén megállapíthatjuk, hogy egy fok nélyen magyarsi eredményt produkáltat, ha okok jöttudatunk voltunk ebben az ügyben.

Az-felejtsük el, hogy minden ember a saját szerencsejének a kovjesa.